

**În atenția
Consiliului Superior al Procurorilor**

R A P O R T
**privind activitatea Inspecției procurorilor
în anul 2025**

Chișinău
2026

CUPRINS

Introducere.....	3-4
Activitatea de verificare a sesizărilor cu caracter disciplinar	4-8
Activitatea Inspecției procurorilor pe platforma Colegiului de disciplină și etică	8-11
Activitatea Inspecției procurorilor pe platforma Consiliului Superior al Procurorilor	11-12
Acte de reacționare ale Inspecției procurorilor	12
Controale ordinare a activității organizatorice a Procuraturilor	13
Apărarea independenței și reputației profesionale a procurorilor	15
Executarea Planului de activitate a Inspecției procurorilor	16
Procesul normativ și de reglementare	16
Pagina web	18
Instruiri	18
Unificarea practicilor Inspecției procurorilor.....	199
Concluzii.....	19
Priorități.....	20-21

Introducere

Inspecția procurorilor este un organ autonom funcțional, poziționat administrativ în subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, având un rol cheie în mecanismul de răspundere disciplinară a procurorilor. Obiectivul general al Inspecției procurorilor este de a preveni abuzurile și de a menține încrederea publicului în faptul că procurorii acționează imparțial și doar în baza legii, și în conformitate cu standardele și principiile care le guvernează activitatea. În egală măsură, în caz de atacuri publice, la sesizarea Consiliului Superior al Procurorilor, Inspecția verifică informațiile de natură să aducă o atingere independenței și reputației profesionale a procurorilor.

Competențele Inspecției procurorilor sunt reglementate de prevederile Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură și ale Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, care se completează cu alte acte normative adoptate de Consiliul Superior al Procurorilor.

Din perspectivă istorică, notăm că la 31 iulie 2023, Parlamentul Republicii Moldova a votat în lectură finală Legea nr.200 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor), act normativ care a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 291-295 din 04.08.2023 și a intrat în vigoare la data de 4 august 2023. În context, 4 noiembrie 2023 este data la care, *de jure*, în subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, a fost constituită Inspecția procurorilor.

De facto, activitatea Inspecției procurorilor a demarat la data de 09 septembrie 2024, când prin dispoziția inspectorului-șef, au fost puse în aplicare prevederile Art.X din Legea nr.226/2024 pentru modificarea unor acte normative (aspecte organizatorice privind sistemul judecătoresc și Institutul Național al Justiției).

La începutul anului 2025 în Inspecția procurorilor erau vacante 5 posturi de inspector. Vacanța de posturi în structura de personal afecta grav activitatea Inspecției procurorilor or, sarcina de muncă per inspector era una împovărătoare. Această situație a determinat Consiliul Superior al Procurorilor să stabilească, între priorități, demararea promptă a proceselor de selecție a inspectorilor pe posturile vacante. În revistă, începând cu 28.01.2025 și până la finele anului 2025, Consiliul Superior al Procurorilor a inițiat 3 (trei) concursuri pentru ocuparea a 4 unități de inspector vacante. Concursurile realizate în anul 2025 s-au încheiat, după cum urmează: două concursuri - prin nerealizare, iar unul – către finele anului - era în derulare (n.a. – *punctăm că prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-11/2026 din 15.01.2026, concursul a fost încetat și, la aceeași dată, a fost lansat un nou concurs, cu data limită de aplicare – 16 februarie 2026*).

Totodată, în perioada anului 2025 Consiliul Superior al Procurorilor a încheiat, prin Hotărârea nr.1-15/2025 din 21.01.2025, un concurs inițiat în anul 2024, având ca rezultat angajarea, în funcție de inspector, a domnului Iurie Caraman începând cu 03.02.2026.

Istoricul concursului restant din anul 2024, precum și a concursurilor demarate în anul 2025 pentru ocuparea posturilor de inspector în cadrul Inspecției Procurorilor se prezintă, după cum urmează:

Nº	Funcția anunțată la concurs	Nº unități vacante	Data anunțării concursului	Concurs prelungit	Actul - rezultatul concursului	Titularul numit pe post
1	Inspector	5	Hotărârea CSP nr.1-307/2024 din 26.09.2024	-	Hotărârea CSP nr.1-15/2025 din 21.01.2025	Iurie Caraman
2	Inspector	4	Hotărârea CSP nr.1-29/2025 din 28.01.2025	Hotărârea nr. 1-61/2025 din 04.03.2025	Hotărârea CSP nr.1-179/2025 din 27.05.2025	Încheiat prin nerealizare
3	Inspector	4	Hotărârea CSP nr.1-104/2025 din 27.03.2025	Hotărârea nr.1-169a/2025 din 05.05.2025	Hotărârea CSP nr.1-235/2025 din 10.07.2025	Încheiat prin nerealizare
4	Inspector	4	Hotărârea CSP nr.1-215/2025 din 12.06.2025	-	la 31.12.2025 în derulare	Încetat prin HCSP nr.1-11/2026 din 15.01.2026

Prin urmare, pe parcursul anului 2005 Inspecția procurorilor a activat cu un efectiv de doar **50%** or, funcțiile au fost exercitate de doar 4 inspectori din schema de 8 inspectori.

Exercițiul de lansare a concursurilor a scos în evidență o reticență din partea potențialilor candidați la aceste funcții or, majoritatea dintre ei, din perspectiva condițiilor exigente de accedere în profesie, consideră funcțiile de inspector ca fiind neatractive, pe de o parte, în virtutea plafonului salarial stabilit prin lege versus instabilitatea (*mandat unic de 6 ani, fără drept de reînnoire*), iar pe de altă parte, din perspectiva responsabilității și sarcinilor funcției. Această teză a fost punctată și în raportul de activitate al Inspecției procurorilor prezentat pentru anul precedent, dar realitățile vin să o transforme într-o axiomă suficient de rigidă și inflexibilă. Pentru depășirea acestei situații, vom prezenta propunerile de rigoare în secțiunile corespunzătoare ale prezentului raport.

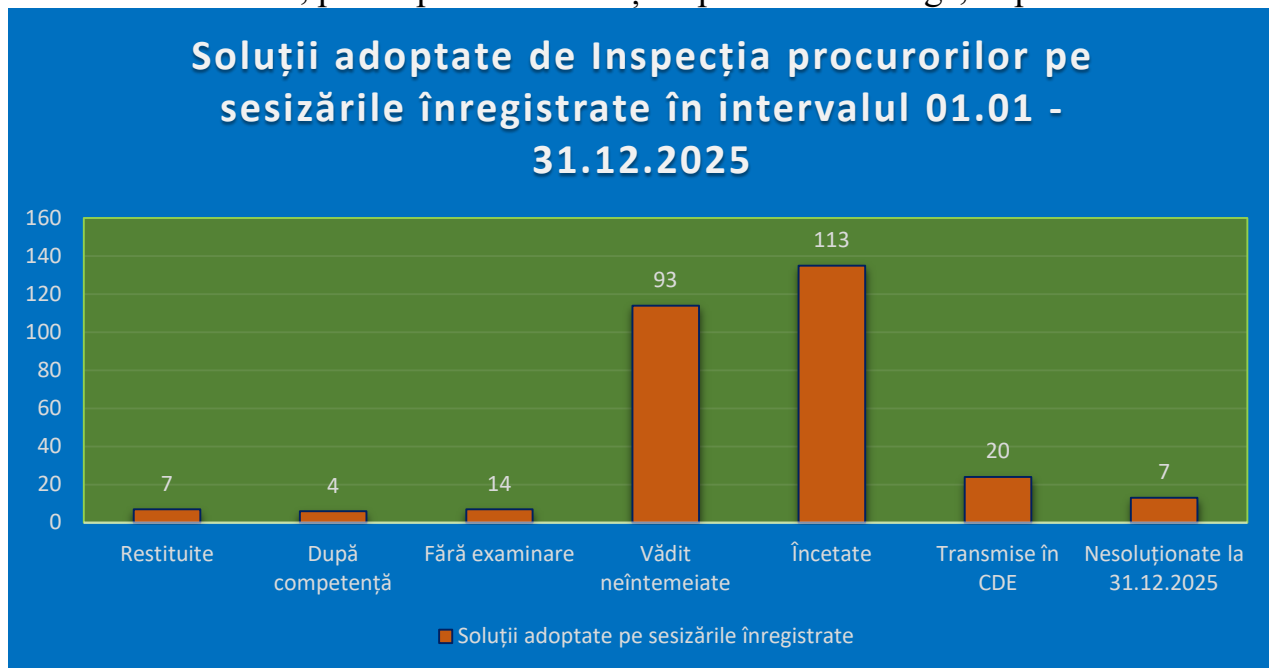
Activitatea de verificare a sesizărilor cu caracter disciplinar

Grosso modo fără a detalia alte competențe ale Inspecției procurorilor, punctăm că principalul volum de lucru al inspectorilor este generat de activitatea de verificare a sesizărilor cu caracter disciplinar sau, altfel spus, de investigare a abaterilor disciplinare.

a) Evidență statistică

În intervalul 01.01.2025 - 31.12.2025 Secția juridică și management al documentelor Inspecției procurorilor a înregistrat **289** de sesizări cu caracter disciplinar. În anul precedent, în perioada de funcționalitate a Inspecției procurorilor (09.09.2024 – 31.12.2024), în evidențele de secretariat au fost înregistrate **366** de sesizări. Diferența majoră este determinată de faptul că, cele 366 de sesizări luate în procedură de verificare în anul 2024, *de facto*, au fost înregistrate de către titularii acțiunilor disciplinare într-un interval de timp ce excedează dimensiunea unui an calendaristic (de la 20.10.2023 până la 31.12.2024). În condițiile în care, în intervalul 20.10.2023 - 31.12.2023 Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a înregistrat **87** de sesizări cu caracter disciplinar, rezultă că în anul 2024 au fost înregistrate **279** sesizări. Prin urmare, în anul 2025 în gestiunea Inspecției procurorilor au fost înregistrate cu 10 sesizări mai mult decât în anul precedent. Prin urmare, apelul justițiabililor la instrumentele disciplinare își menține trendul ascendent, situație ce induce concluzia că cetățenii manifestă încredere în Inspecția procurorilor.

Sistematizarea statistico-grafică a celor **289** de sesizări aflate în circuitul instituțional al Inspecției procurorilor în anul 2025, a cristalizat următorul tablou al examinării acestora, prin raportare la soluțiile prevăzute de lege, după cum urmează:

Astfel, în cele 289 de sesizări aflate în circuitul instituțional al Inspecției, inspectorii au adoptat soluții, după cum urmează:

- **93** sesizări, la etapa verificării prealabile, au fost respinse ca fiind vădit neîntemeiate;
- pe **113** sesizări – au fost adoptate decizii de încetare a procedurii disciplinare;
- **7** sesizări au fost restituite autorilor în vederea conformării acestora condițiilor de formă și conținut;
- **4** sesizări au fost remise de Inspecția procurorilor după competență, altor instituții;
- **14** sesizări au fost lăsate fără examinare, pe motiv că prezentau limbaj injurios sau ofensator;

- pe **20** de sesizări au fost adoptate decizii de sesizare a Colegiului de disciplină și etică;

- **7** sesizări, către data de 31.12.2025, erau nesoluționate.

Din numărul total de **289** de sesizări, **19** au fost considerate cu conținut identic sau, după caz, suplimentare, fiind conexate la sesizările primare.

Repartizarea sesizărilor s-a realizat potrivit sistemului ciclic, în acord cu pct.210 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor. În acest sens, de către inspectorul-șef au fost emise **260** de dispoziții de repartizare a sesizărilor, iar celelalte sesizări au fost repartizate prin rezoluție.

Repartizarea ciclică a sesizărilor, inclusiv cu luarea în considerare a situațiilor ce impuneau conexarea acestora, a constatat următoarea sarcină de lucru *per* inspector:

Soluții	Inspectorul				
	Mircea Roșioru¹	Tudor Gratii	Igor Eșanu	Constantin Miron	Iurie Caraman
<i>Decizie de respingere, în condițiile art.44 alin.(3) din Legea nr.3/2016</i>	5	24	25	16	23
<i>Decizie de încetare a procedurii disciplinare</i>	20	24	25	21	23
<i>Decizie de transmitere în CDE</i>	4	4	3	5	4
<i>Restituite autorului sesizării</i>	1	0	0	3	3
<i>Lăsate fără examinare</i>	1	0	0	8	5
<i>Remise după competență</i>	1	1	0	1	1
<i>Sesizări conexate</i>	3	4	3	4	5
<i>Sesizări pendinte</i>	1	1	3	1	1
Total	36	58	59	59	65

Diferența aparentă dintre numărul total al sesizărilor înregistrate și numărul soluțiilor adoptate nu reprezintă o eroare de calcul sau o neconcordanță statistică, ci rezultă din particularitățile procedurale ale examinării sesizării cu caracter disciplinar. Astfel, deși pe platforma Inspecției procurorilor au fost înregistrate primar 274 de sesizări, suplimentar, alte 15 proceduri disciplinare au fost reînregistrate în circuit, urmare a restituirii procedurilor de către Colegiul de disciplină și etică și Consiliul

¹ **Pct.18** din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor: Inspectorul-șef, suplimentar atribuțiilor manageriale, va realiza atribuțiile funcționale ale inspectorilor, cu o sarcină de muncă repartizată în proporție de **50%** din volumul general al inspectorului.

Superior al Procurorilor, pentru efectuarea verificărilor suplimentare (în total 289 de proceduri examinate sau, după caz, reexamine). În concluzie, numărul soluțiilor adoptate de inspectori nu poate fi asimilat în mod automat cu numărul sesizărilor înregistrate/reînregistrate or, această diferență este condiționată și de adoptarea, în unele cauze disciplinare, a câte două soluții distincte, în funcție de rezultatul verificării disciplinare.

In concreto, în procedurile disciplinare nr.24s/25, nr.69s/25 și nr.212s/25, inspectorii au emis:

- soluție de **încetare a procedurii disciplinare** sau, după caz, de **respingere a sesizărilor ca fiind vădit neîntemeiate** pe anumite capete disciplinare, și

- o soluție distinctă de **trimitere a materialelor către Colegiul de disciplină și etică**, pentru alte capete de acuzare disciplinară.

Prin urmare, numărul soluțiilor adoptate depășește numărul sesizărilor sau al procedurilor examinate, fără ca acest fapt să reprezinte o discrepanță reală în activitatea Inspecției procurorilor.

Deopotrivă, la evaluarea volumului total de activitate al inspectorilor în anul 2025, se impune a fi luat în considerare și faptul că o parte din soluțiile adoptate în anul de raportare vizează inclusiv sesizări înregistrate în anul precedent, care erau în verificare la debutul perioadei de raport. În acest sens, la începutul anului 2025, inspectorii au adoptat **16 soluții** pe marginea sesizărilor înregistrate în anul 2024, care erau pendinte la Inspecția Procurorilor și nu fuseseră soluționate până la data de 31 decembrie 2024. Soluționarea celor 16 sesizări de către inspectori, este redată în tabelul *infra*:

Soluții	Inspectorul			
	Mircea Roșioru	Tudor Gratii	Igor Eșanu	Constantin Miron
<i>Decizie de respingere, în condițiile art.44 alin.(3) din Legea nr.3/2016</i>	0	3	2	0
<i>Decizie de încetare a p/d</i>	3	1	1	3
<i>Decizie de transmitere în CDE</i>	0	1	0	1
<i>Remise după competență</i>	0	0	0	1

Din cele 289 sesizări înregistrate în anul 2025, manifestând un rol proactiv, inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor s-au autosesizat în **9** cazuri, pe acestea fiind adoptate soluții după cum urmează:

- **3** proceduri disciplinare - transmise la Colegiul de disciplină și etică;
- 4 proceduri disciplinare au fost încetate;
- 1 autosesizare a fost respinsă ca fiind vădit neîntemeiată;
- 1 procedură – către 31.12.2025, era pendinte la Inspecția procurorilor.

Prin raportare la inspectori, dinamica sesizărilor din oficiu, se prezintă în tabelul *infra*:

Numele inspectorului	Decizii de încetare a p/d	Decizii de respingere	Decizii de transmitere în CDE	Proceduri pendinte la IP
Mircea Roșioru	1	0	1	0
Constantin Miron	1	0	2	1
Iurie Caraman	2	1	0	0

Trebuie evidențiat faptul că, în perioada de referință, în sfera de verificare a Inspecției procurorilor, au figurat sesizări cu caracter disciplinar, ce au constituit o premieră pentru organele disciplinare ale procurorilor din Republica Moldova (e.g. – hărțuire sexuală, manifestări de corupție, cazuri de atitudine nedemnă etc). Investigarea acestor categorii de abateri disciplinare, pe fundalul unei jurisprudențe naționale sterile, a necesitat un efort sporit din partea inspectorilor pentru finalizarea, în termene legale, a verificărilor.

Activitatea Inspecției procurorilor pe platforma Colegiului de disciplină și etică

Cu privire la examinarea pe fond a procedurilor disciplinare

Pe marginea procedurilor disciplinare cu care a fost sesizat Colegiul de disciplină și etică începând cu data de 01.01.2025, au fost pronunțate hotărâri după cum urmează:

- 5 hotărâri de sancționare a procurorilor cu *avertisment* [A.Sorocean, A.Pleşca, N.Ciurac-Bordian, T.Diaconu, S.Tumba];
- 3 hotărâri de sancționare a procurorilor cu *mustrare* [V.Buzu, V.Severin, A.Stefoglo];
- în 3 proceduri, Colegiul de disciplină și etică a dispus cea mai severă sancțiune disciplinară - *eliberarea din funcția de procuror* [Trocin E., Vacari V. și Ureche L.];
- în 3 proceduri în privința a 3 procurori [Gorodinschi S., Sprinceană I., Iurcu Iu.], s-au pronunțat hotărâri de încetare a procedurilor disciplinare, pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinare (n.a. - *cele 3 hotărâri de încetare a procedurii disciplinare au fost contestate de către inspectori în Consiliul Superior al Procurorilor*).

De rând cu procedurile menționate în alineatul *supra*, Colegiul de disciplină și etică a pronunțat hotărâri, în proceduri cu care a fost sesizat până la data de 01.01.2025, prin care a recunoscut vinovăția procurorilor pentru comiterea de abateri disciplinare și a pronunțat soluții după cum urmează:

- 9 hotărâri de sancționare a procurorilor cu *avertisment* [V.Udrea, V.Darii, O.Vereteno, I.Gherman, V.Dumbrava, E.Panfil (2 hotărâri distincte), R.Știrbu, O.Pavlovschi];
- 2 hotărâri de sancționare a procurorilor cu *mustrare* [Buliga Ig. și Țapu O.];
- 2 hotărâri de sancționare a procurorilor cu *retrogradare din funcție* [Nani L. și Demciucin Ig.];

- în **1** procedură, Colegiul de disciplină și etică a dispus constatarea abaterii disciplinare și *sistarea* procedurii disciplinare, pe motiv că procurorul și-a *încetat raporturile de serviciu* înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară [Bugaescu L.];
- în **1** procedură, Colegiul de disciplină și etică a dispus constatarea abaterii disciplinare și *sistarea* procedurii disciplinare, pe motiv că au *expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară*; [Sușițaia M.].

La finele perioadei de raport, pe rolul Colegiului de disciplină și etică erau nesoluționate **8** proceduri disciplinare în privința a **7** procurori [Căruceru V. – *suspendată*, Drozdov A. (2 proceduri – *conexate în Colegiu*), Cîrlan V., Dulgheru A., Ciochinî Gr., Tian N., Gonța O.].

Generalizat, aferent anului 2025, platforma disciplinară a Colegiului de disciplină și etică, prin raportare la tipologiile de sancțiuni aplicate, se prezintă după cum urmează:

- **13** procurori vizați în 14 proceduri disciplinare, sancționați cu *avertisment*;
- **5** procurori vizați în 5 proceduri disciplinare, sancționați cu *muștrare*;
- **2** procurori vizați în 2 proceduri disciplinare, sancționați cu *retrogradare din funcție*;
- **3** procurori vizați în 3 proceduri disciplinare, sancționați cu *eliberarea din funcția de procuror*.

Astfel, prin Hotărâri ale Colegiului de disciplină și etică, au fost sancționați **23** de procurori.

În revistă, în privința a alți **2** procurori vizați în 2 proceduri, Colegiul a constatat vinovăția disciplinară și a dispus *sistarea* procedurilor, într-un caz pe motiv de intervenire a termenelor de prescripție disciplinară, iar într-un alt caz - pe motivul încetării raporturilor de serviciu.

În total, pe parcursul anului 2025 de către Colegiul de disciplină și etică, au fost constatate elemente de abatere disciplinară în **26** de hotărâri adoptate în privința a **25** de procurori. Cu titlu informativ, se menționează că, din cele 26 de hotărâri amintite, **9** hotărâri nu au fost contestate de către procurorii sancționați la Consiliul Superior al Procurorilor, devenind executorii la expirarea termenelor de atac.

Cu privire la contestarea Hotărârilor Colegiului de disciplină și etică

În perioada anului 2025, neacceptând soluțiile dispuse prin Hotărârile Colegiului de disciplină și etică, inspectorii au declanșat calea de atac a contestației, în **8** cazuri. Contestațiile înaintate au vizat acele hotărâri în care fie s-au dispus soluții de încetare a procedurilor disciplinare [e.g. – A.Tabără, I.Sprînceană, A.Gorodinschi, A.Dulgheru, Iu.Iurcu, M.Iurcu], fie hotărârile au fost insuficient sau, după caz, incorect motivate [e.g. – Ig.Buliga]. Deopotrivă, contestațiile au urmărit chestiuni de conturare a uniformizării practicii organelor de autoadministrare ale Procuraturii în materie disciplinară [e.g. – I.Gherman].

Cu privire la examinarea contestațiilor împotriva Deciziilor Inspecției procurorilor

Așa cum a fost reflectat în secțiunile anterioare ale raportului, pe lângă deciziile de trimitere a lucrărilor procedurii disciplinare în Colegiul de disciplină și etică,

Inspecția procurorilor adoptă și decizii de încetare a procedurilor disciplinare sau, după caz, prin care sesizările sunt respinse ca fiind vădit neîntemeiate.

În condițiile vidului de reglementare a modalității de contestare și a autorității competente să cenzureze deciziile Inspecției procurorilor adoptate în baza art. 44 alin. (3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (n.a. – *decizii prin care sesizările se resping ca vădit neîntemeiate*), precizăm că această chestiune a fost soluționată de Consiliul Superior al Procurorilor prin adoptarea Hotărârii nr.1-232/2025 din 01.07.2025, stipulându-se că, competența de soluționare a contestațiilor formulate împotriva acestei categorii de decizii aparține Colegiului de etică și disciplină. Intervenția normativă a permis Colegiului de disciplină și etică să inițieze verificarea, în ordine de contestare a deciziilor Inspecției procurorilor adoptate în condițiile art. 44 alin. (3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură or, între timp, numărul contestațiilor din categoria menționată se majora și, în consecință, erau tot mai multe îngrijorări și nemulțumiri din partea justițiabililor.

Pe parcursul anului 2025, Colegiul de disciplină și etică a soluționat **123** de contestații declarate împotriva deciziilor Inspecției procurorilor, adoptate atât în anul 2025, cât și în perioadele precedente de raport, pe marginea acestora fiind adoptate soluții după cum urmează:

- **108** contestații au fost respinse, ca neîntemeiate (**87,9%**);
- **1 (una)** contestație a fost admisă, din alte motive, fiind schimbat temeiul reținut de Inspecția procurorilor (e.g. - de la temeiul: *fapta nu se referă la o abatere disciplinară*, la temeiul – *a expirat termenul de prescripție*);
- **14** (patru) contestații au fost admise, cu dispunerea efectuării investigațiilor suplimentare de către Inspecție (n.a. – *o (1) hotărâre a Colegiului de disciplină și etică a fost contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, pe motiv că urmare a anulării deciziei, s-au dispus exclusiv măsuri de reapreciere a probatoriului, fără indicații concrete spre executare*).

Șapte (**7**) dintre cele 14 hotărâri ale Colegiului, prin care s-a dispus efectuarea investigațiilor suplimentare de către Inspecție, au vizat soluții adoptate de inspectorii prin care s-a dispus încetarea procedurilor disciplinare, iar prin alte **7** hotărâri, Colegiul a anulat deciziile prin care sesizările au fost apreciate ca fiind vădit neîntemeiate și a dispus restituirea acestora în vederea verificării fondului procedurii disciplinare. În context, atunci când se cenzurează soluțiile de încetare a procedurilor disciplinare, Inspecția procurorilor sugerează că, similar unei instanțe judecătorești de recurs, Colegiul urmează să dispună soluția de retrimiteră a dosarului disciplinar pentru efectuarea investigațiilor suplimentare, doar în situația în care este necesară administrarea de probe suplimentare, cu completarea că, aceste probe nu pot fi administrate de Colegiu. Or, în ipoteza în care chestiunile a căror elucidare este necesară pentru justa soluționare a fondului cauzei disciplinare ar putea fi clarificate pe platforma Colegiului (e.g. – *prezentarea unor înscrisuri suplimentare, audierea unor martori* etc), prin manifestarea rolului activ de autoritate administrativ-judiciară, pare mai potrivită inițiativa de a pune în sarcina inspectorului obligația de asigurare a probei în vederea administrării ei într-o ședință ulterioară, decât să se recurgă la adoptarea soluției prevăzute de pct.84 sbpct.2) lit.b) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Colegiului de disciplină și etică. Or, unul dintre principiile

fundamentale care guvernează procedurile disciplinare, este celeritatea desfășurării procedurii.

Restanța: La data de 31.12.2025, pe rolul Colegiului de disciplină și etică erau pendinte **63** de contestații, din care:

- **26** de contestații împotriva deciziilor de încetare a procedurii disciplinare;
- **37** de contestații împotriva deciziilor Inspecției procurorilor, adoptate în temeiul art. 44 alin.(3) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Activitatea Inspecției procurorilor pe platforma Consiliului Superior al Procurorilor

În perioada 01.01. – 31.12.2025 Consiliul Superior al Procurorilor a verificat, în ordine de contestare, **163** de hotărâri ale Colegiului de disciplină și etică, pronunțate în proceduri disciplinare. Precizăm că pe parcursul anului 2025, Consiliul Superior al Procurorilor a desfășurat **53** de ședințe în plen, în cadrul cărora au fost examinate 422 de subiecte, iar dintre acestea, **220** de subiecte incluse în agende, au vizat chestiuni disciplinare, care fie s-au examinat cu participarea inspectorilor, fie inspecția a prezentat referințe asupra contestațiilor înaintate de către alți titulari. Datele statistice reflectate *supra*, denotă că, în perioada de raportare, ponderea segmentului disciplinar în activitatea Consiliului Superior al Procurorilor a constituit circa **52%** din totalul subiectelor examinate.

În context, **64** de hotărâri au fost pronunțate de Consiliul Superior al Procurorilor cu participarea efectivă a inspectorilor, iar pe marginea a **99** de contestații, inspectorii au prezentat referințe scrise.

Din totalul de **163** de hotărâri verificate în ordine de contestare, în **133** de proceduri Consiliul Superior al Procurorilor a respins contestațiile formulate împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică ca fiind neîntemeiate, iar într-un (**1**) caz, s-a respins contestația ca fiind depusă tardiv.

În **26** de proceduri Consiliul Superior al Procurorilor a admis contestațiile formulate împotriva hotărârilor Colegiului de disciplină și etică, le-a casat și a dispus următoarele soluții:

- în **8** proceduri a fost aplicată/menținută sancțiunea disciplinară a *avertismentului* în privința a **10** procurori [e.g. – *Ureche L.* (prin conexarea a 2 proceduri parvenite de la Colegiu), *Solomei N. și Grigoriev A.* (1 procedură), *Zgardan Gh. și Bernaz I.* (1 procedură), *Borodin A.*, *Capcelea A.*, *Machidon V.*, *Diaconu T.*, *Dulgheru A.*];

- în **4** proceduri a fost agravată/aplicată sancțiunea disciplinară în *mustrare*, în privința a **3** procurori [e.g. – *Pavlovschi O.*, *Dumbrava V. și Gherman I.*]. Notăm că procurorul Gherman I. a fost sancționat cu *mustrare* în două proceduri distincte;

- în **1** procedură a fost aplicată sancțiunea disciplinară a *retrogradării din funcție* în privința a **1** procuror [e.g. – *Russu T.*];

- în **2** proceduri a fost agravată sancțiunea disciplinară în *eliberarea din funcție* în privința a **2** procurori [e.g. – *Știrbu R.*, *Buliga Ig.*];

- în 2 proceduri Consiliul a constatat comiterea abaterii disciplinare, însă procedura a fost sistată din cauza încetării raporturilor de serviciu, în privința a 2 procurori [e.g. – Popov R., Șendrea N.];

- în 4 proceduri a fost constatată comiterea abaterii disciplinare, însă procedura a fost sistată din cauza expirării termenului de prescripție a tragerii la răspundere disciplinară, în privința a 4 procurori [e.g. – Baraliuc R., Popa Ig., Godorog A., Popov Iu.];

- în 5 proceduri, post constatare a vinovăției sau/și, după caz, sancționare de către colegiu, nu a fost constatată comiterea abaterii disciplinare și procedura a fost încetată pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară, în privința a 5 procurori [e.g. – Popov R., Tian N., Panfil E., Bahnari I., Sorocean A.].

Între cele 133 de contestații respinse ca neîntemeiate, în 2 proceduri disciplinare, Consiliul Superior al Procurorilor a respins contestațiile formulate de către procurori în privința cărora colegiul a aplicat sancțiuni disciplinare, menținând hotărârile acestuia din urmă [e.g. – Livadaru N. și Tian N. – ambii sancționați cu *mustrare*].

În 3 cazuri a fost încetată procedura de contestare, în legătură cu retragerea contestațiilor de către titulari [e.g. – Nani L., Darii V., Panfil E.].

Pe această platformă, este de menționat că urmare a adoptării de către Consiliul Superior al Procurorilor a Hotărârii nr.1-40/2025 din 20.02.2025, la nivel instituțional, a fost reglementată procedura scrisă în fața Consiliului la examinarea contestațiilor formulate împotriva Hotărârilor Colegiului de etică și disciplină, prin care s-au respins contestațiile înaintate împotriva deciziilor de încetare a procedurilor disciplinare adoptate de către Inspekția procurorilor. Actul normativ menționat *supra* a facilitat deopotrivă atât activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, cât și a Inspekției procurorilor.

Acte de reacționare ale Inspekției procurorilor

Concomitent cu activitatea de verificare a sesizărilor cu caracter disciplinar, au fost identificate situații care au solicitat intervenția altor entități, fie pentru reacționare din perspectivă penală, contravențională, fie pentru a acoperi viduri de reglementare. Intervențiile Inspekției procurorilor pe această dimensiune, se prezintă conform rezumatului *infra*:

La 30.01.2025, Inspekția Procurorilor a adresat o sesizare Direcției Generale Urmărire Penală a Inspectoratului General al Poliției, în vederea verificării acțiunilor cet.ND, prin prisma prevederilor art.274 CPP or, din informațiile și actele de care dispunea Inspekția, faptele acestuia ar întruni elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 361 și, eventual, art.190 Cod penal. Sesizarea viza suspiciuni de exercitare ilegală a profesiei de avocat, inducerea în eroare a persoanelor și utilizarea unor documente oficiale cu date false, după retragerea definitivă a licenței de avocat. În pofida faptului că licența sa era retrasă prin acte administrative, menținute prin hotărâri judecătorești irevocabile, acesta ar fi continuat să se prezinte drept avocat, să încheie contracte de asistență juridică și să depună sesizări în numele unor persoane, anexând mandate avocațiale în care introducea date false.

Având în vedere caracterul repetat al faptelor și posibilitatea desfășurării acestora pe întreg teritoriul Republicii Moldova, Inspecția procurorilor a sesizat Direcția Generală Urmărire Penală a IGP în vederea efectuării verificărilor necesare.

În egală măsură, în 2 cazuri Inspecția procurorilor a sesizat Procurorul General în vederea verificării dacă în acțiunile procurorului AD sunt elemente ale infracțiunilor prevăzute de art.332 și art.327/329 Cod penal. Urmare a demersurilor corespunzătoare, de către Procurorul General au fost începute două urmăriri penale, în prezent cauzele penale fiind în gestiunea Procuraturii Anticorupție.

În alte cazuri, identificând vidul de reglementare la nivel instituțional, au fost formulate propuneri Procurorului General pentru adoptarea sau, după caz, modificarea actelor normative ale Procuraturii, pe domenii ce vizează:

- situațiile de comunicare și de luare la evidență a incapacitățile temporare de exercitare a atribuțiilor de serviciu (e.g. – *aflarea procurorilor în concedii medicale*). Rezultat: Regulamentul privind procedura de informare a absenței de la locul de muncă, aprobat prin ordinul Procurorului General nr.21/4 din 28.02.2025;

- deficiențe în realizarea exercițiului de interceptare de către organele Procuraturii a corespondențelor cu avocații și, corespunzător, repartizare întârziată a acestora către procurorii de caz. S-a propus *fi* modificarea Instrucțiunii privind ținerea lucrărilor de secretariat și arhivă în procuraturile teritoriale și specializate și a Instrucțiunii privind ținerea lucrărilor de secretariat și arhivă în Procuratura Generală, ambele aprobate de Procurorul General încă la 29.12.2004 (n.a. - *ultimele modificări la actele normative instituționale au fost operate în anul 2010, iar între timp, au fost operate intervenții de substanță la art.235, art.236, art.243 Cod de procedură penală, iar de la 01.04.2019 a intrat în vigoare Codul administrativ*), *fi* să fie elaborate noi instrucțiuni în acest domeniu, la nivel instituțional.

În altă ordine de idei, în procedura de verificare a sesizărilor cu caracter disciplinar, identificând erori de procedură remediabile, Inspecția procurorilor a intervenit în adresa procurorilor-șefi ai procuraturilor teritoriale sau, după caz, specializate, cu propuneri, fie de a interveni în spețe concrete, în care se configura riscul încălcării termenului rezonabil al efectuării urmăririi penale, fie să se realizeze acțiuni procesuale concrete pentru evitarea încălcării drepturilor persoanelor urmărite penal sau, după caz, cu statut de victimă/parte vătămată etc.

Controale ordinare a activității organizatorice a Procuraturilor

Conform Planului de activitate al Inspecției procurorilor pentru anul 2025², Inspecția procurorilor urma să efectueze verificarea activității organizatorice a ambelor procuratură specializate, iar din rândul procuraturilor teritoriale: Hîncești și Bălți.

În context, din perspectivă temporală, activitățile menționate s-au derulat după cum urmează:

- la Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale: în perioada 24 martie 2025 – 18 aprilie 2025;

² Aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-58/2025 din 04 februarie 2025.
Raport de activitate al Inspecției procurorilor pentru anul 2025

- la Procuratura Anticorupție: în perioada 30 iunie 2025 – 22 iulie 2025;
- la Procuratura Hîncești (oficiile Principal, Ialoveni și Leova): în perioada 22 - 31 octombrie 2025.

Rezultatele controalelor, conform actelor normative interne, au fost comunicate atât subdiviziunilor structurale verificate, cât și Procuraturii Generale, și Consiliului Superior al Procurorilor.

Eficiența sau, mai degrabă ineficiența acestor controale, este generată de lipsa de competențe a Inspecției procurorilor în verificarea unor cauze penale concrete. Or, inspectorii au acces la lucrările cauzelor penale doar în situațiile de existență a unei sesizări cu caracter disciplinar³, înregistrată anume în legătură cu acea cauză. În acest context, controlul pe dimensiunea procesului penal și a urmăririi penale este unul iluzoriu, limitându-se la verificarea evidențelor din registre. Precizăm că, în situațiile în care, potrivit registrelor, anumite termene procesuale sunt încălcate, având în vedere că acestea (cauzele) erau deja soluționate pe fond de către procurori (n.a. - *fie au fost clasate, fie trimise în instanța de judecată*), o intervenție de sesizare din oficiu a Inspecției procurorilor ar putea avea loc doar în situații de perpetuare a acestei stări de lucru, în raport cu un anumit procuror.

În ceea ce privește interviurile pe care le realizează Inspecția procurorilor cu procurorii de caz, acestea au la bază buna-credință a colegilor procurori în procesul de raportare. Prin urmare, segmentul de urmărire penală, fără verificare fizică a lucrărilor cauzelor, este unul lipsit de substanță.

Depășirea acestei situații, ar putea avea loc prin modificarea competențelor Inspecției procurorilor oferite de Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prin introducerea unui articol separat, care să definească drepturile și obligațiile inspectorilor în realizarea competenței prevăzute de art. 89¹ alin.(9) lit.a) din Legea nr.3/2016. Deopotrivă, prin mecanisme ce să asigure securitatea platformei, un beneficiu în realizarea acestei activități l-ar constitui accesul autorizat al inspectorilor la platforma „E-dosar”, gestionată de Procuratura Generală.

Din raționamentele expuse *supra*, eficiența acestor verificări s-a soldat cu rezultate doar pe modalitatea în care procurorii își exercită competențele pe platforma judiciară. Dovadă a acestui fapt, sunt intervențiile și comunicările pe care Inspecția procurorilor le-a avut atât în perioada de derulare a controalelor, cât și post acelei etape, cu Secția judiciar-penală și adjunctul Procurorului General responsabil de domeniul judiciar.

Notăm că, din cauza timpului limitat și a resurselor umane insuficiente în Inspecția procurorilor (n.a. – *4 unități vacante de inspector atât la data aprobării planului, cât și la moment*), activitatea de control ordinar a activității organizatorice a Procuraturii Bălți, inclusă în pct.11 al Planului de activitate al Inspecției procurorilor pentru anul 2025 și planificată a fi realizată în lunile noiembrie-decembrie 2025, va fi replanificată, urmând a fi inclusă în Planul de activitate al Inspecției procurorilor pentru anul 2026.

Deși în afara perimetrului acestei secțiuni, vom nota că la 17 decembrie 2025, inspectorii Iurie Caraman și Igor Eșanu, în mod inopinat, au efectuat verificarea

³ Art.46 alin.(3) lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură
Raport de activitate al Inspecției procurorilor pentru anul 2025

activității procurorii în Procuratura Căușeni, Lilia Flocea, aferent perioadei 01.01.2025 – 17.12.2025. Rezultatul verificării a fost comunicat autorităților competente și doamnei procuror.

Apărarea independenței și reputației profesionale a procurorilor

În anul 2025, la solicitarea Consiliului Superior al Procurorilor, Inspekția procurorilor a verificat 3 cereri ale procurorilor prin care s-a solicitat asigurarea ocrotirii onoarei și demnității de procuror, urmare a apariției în spațiul public, a unor informații false și cu caracter denigrator aferent personalității dumnealor.

Contextual, cereri din categoria menționată *supra* au înaintat Consiliului Superior al Procurorilor:

- Felicia Mîțu, procuror în cadrul Procuraturii municipiului Chișinău, Oficiul Centru.

- Veaceslav Toderița, adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Centru;

- Oxana Cazacu, adjunctă interimară a procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, șefă interimară a Oficiului Rîșcani.

Toate 3 cereri au fost reținute în procedură de verificare de către inspectorul-șef, Mircea Roșioru, fiind soluționate în termenele prevăzute de actele normative instituționale. Identificând elemente de conexitate, în temeiul art.80 alin.(1) Cod administrativ, s-a dispus conexarea cererilor într-o procedură unică.

Urmare a verificărilor întreprinse, analizând expunerile cetățeanului MD, materializate în filmulețe plasate pe rețeaua de socializare „TikTok” - profilul utilizatorului MD, cu privire la procurorii Mîțu Felicia, Toderița Veaceslav și Cazacu Oxana, Inspekția procurorilor a tras următoarele concluzii:

- s-a apreciat comportamentul reclamat al cetățeanului MD ca fiind public, defăimător și calomnios, și că acesta este de natură să aducă atingere onoarei, demnității și reputației profesionale, propriei imagini, încalcă viața intimă, familială și privată a procurorilor Mîțu Felicia, Toderița Veaceslav și Cazacu Oxana.

- s-a apreciat comportamentul reclamat al cetățeanului MD de natură să aducă atingere independenței și imparțialității profesionale a procurorii Cazacu Oxana.

În rezultatul sesizării organelor competente, inclusiv cu contribuția titularilor cererilor, profilul utilizatorului MD din rețeaua de socializare „TikTok” a fost blocat de autorități.

Alte cereri cu privire la apărarea independenței și/sau reputației profesionale a procurorilor, în gestiunea Inspekției procurorilor, nu au fost înregistrate.

În condițiile în care, în spațiul public, tot mai des sunt lansate atacuri nefondate la adresa procurorilor și, în mod indirect, a sistemului Procuraturii, Inspekția procurorilor încurajează procurorii să sesizeze Consiliul Superior al Procurorilor, ori de câte ori le sunt încălcate drepturile sau, după caz, le este lezată onoarea, demnitatea sau reputația profesională.

Executarea Planului de activitate a Inspecției procurorilor

La 04.03.2025 prin Hotărârea nr.1-58/2025 Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat proiectul planului de activitate a Inspecției procurorilor pentru anul 2025⁴. În mod asumat, propunerile de plan prezentate spre aprobare Consiliului în luna ianuarie a anului 2025, au fost ambițioase dar, era o speranță că, în timp, în cadrul Inspecției procurorilor se va produce o extindere a echipei, mărindu-se capacitățile și potențialul subdiviziunii. Cu regret, acest lucru nu s-a întâmplat.

În registru, managementul activității Inspecției procurorilor a urmărit să prioritizeze activitățile, cu focusarea pe soluționarea în termenele prevăzute de lege și actele normative instituționale a stocului de 274 de sesizări, să realizeze controalele activității organizatorice ale procuraturilor specializate și, în același timp, să asigure funcționalitatea Consiliului Superior al Procurorilor și a Colegiului de disciplină și etică.

Din cele 18 activități fixate în planul de activitate a Inspecției procurorilor pentru anul 2025⁵, rămâne în continuare pe agendă controlul ordinar al activității organizatorice a Procuraturii Bălți [pct.10 din Plan]. *Ab initio*, trebuie pus în evidență că activitatea de verificare a celor trei oficii din cadrul Procuraturii mun.Chișinău (pct.7-9 din Plan), a devenit imposibil de realizat odată cu completarea planului, ex-officio de către Consiliul Superior al Procurorilor, cu controalele activității celor două procuraturi specializate, măsură ce a fost considerată necesară în contextul inițiativei legislative de creare a Procuraturii Anticorupție și Combaterea Crimei Organizate (PACO). Asupra acestor activități restante, urmează să se revină la elaborarea planului pentru anul 2026.

Despre documente de asistență metodică: Fără a aprecia că este un document complet și care ar cuprinde toată problematica (n.a. - *prin raportare la cazuistică*) pe platforma de încadrare juridică a abaterilor disciplinare, aprobarea la 25.06.2025 a Ghidului metodic cu privire la încadrarea juridică a abaterilor disciplinare săvârșite de procurori, este de un real ajutor pentru inspectori. Ca și perspectivă, având la bază noile abordări pe care Consiliul Superior al Procurorilor le-a promovat în jurisprudența sa disciplinară, ar fi util ca acest document, să fie expertizat (n.a. – *completat, modificat*) de consiliu/collegiul specializat și, printr-o hotărâre a sa, să-l transforme într-un ghid accesibil atât pentru organele de autoadministrare ale Procuraturii, cât și pentru procurori, document ce la va permite acestora din urmă să-și ajusteze conduita și comportamentele la cele mai înalte valori, standarde și principii în materie de procuratură.

Procesul normativ și de reglementare

În anul 2025 cu concursul Consiliului Superior al Procurorilor, au fost operate modificări la Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor⁶. De rând cu această măsură, adoptarea la 11.12.2025 a noului

⁴ https://csp.md/sites/default/files/2025-03/58_proiect_hot_plan_ip_2025_final_0_0.pdf

⁵ https://csp.md/sites/default/files/2025-03/plan_de_activitate_ip_2025_rectificat_in_baza_hcsp_nr.58.pdf

⁶ Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-350/2025 din 02.10.2025

Regulament cu privire la organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică și a Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Procurorilor, completeate cu alte două hotărâri cu caracter normativ adoptate pe parcursul anului 2025, a permis simplificarea examinării procedurilor disciplinare și, pe de altă parte, au menirea de a impulsiona procesul decizional în materie disciplinară. Deopotrivă, publicarea tuturor actelor normative ale Consiliului Superior al Procurorilor, și în Monitorul Oficial, va facilita procesul de cunoaștere a cadrului normativ de către justițiabili și va îmbunătăți accesul cetățeanului la organele de autoadministrare ale Procuraturii.

Pe parcursul anului 2025 Inspekția procurorilor, cu concursul Consiliului Superior al Procurorilor, a elaborat un proiect de modificare a Legii cu privire la Procuratură, pe dimensiunea disciplinară, care a fost transmis Ministerului Justiției. În contextul noilor abordări aduse în atenția Consiliului Superior al Procurorilor de proiectul echipei Băncii Mondiale în cadrul proiectului de asistență tehnică „Moldova: Sprijin pentru combaterea corupției, integritate și recuperarea bunurilor”, finanțat de Guvernul Regatului Unit, expuse în documentul „Analiza proiectului de lege privind răspunderea disciplinară a procurorilor din Moldova și propuneri privind îmbunătățirea Legii cu privire la Procuratură”, este necesar să se revină la acel proiect, astfel încât platforma disciplinară a procurorilor să corespundă celor mai noi standarde promovate în domeniu.

În materie de cooperare, punem în evidență semnarea, la 21.10.2025, a Acordului de colaborare dintre Inspekția procurorilor și Inspekția judiciară, document care urmărește consolidarea cooperării interinstituționale și eficientizarea activităților de control, inspekție și disciplină. Or, acordul urmează să faciliteze schimbul de experiență și bune practici, precum și accesul reglementat și reciproc la sisteme informaționale prin canale securizate.

Ca și prioritate pentru anul 2026, Inspekția procurorilor își propune extinderea colaborării la nivel internațional, prin promovarea inițiativei de a semna un acord tripartit, ce să-i aibă ca părți pe Inspekția procurorilor și Inspekția judiciară din Republica Moldova, și Inspekția judiciară din România. După semnarea acestui acord, Inspekția procurorilor va întreprinde acțiuni în vederea obținerii statutului de observator în cadrul Rețelei Europene a Serviciilor de Inspekție Judiciară.

Dincolo de competențele Inspekției procurorilor, intervenim către Consiliul Superior al Procurorilor ca să inițieze demersurile corespunzătoare către autorități, în vederea revederii sistemului de salarizare a inspectorilor. În statele europene, salariile inspectorilor sunt la nivelul procurorilor angajați în structurile din vârful arhitecturii instituționale. Începând cu 01 iulie 2025, s-a produs o majorare a salariilor procurorilor, iar retribuirea muncii inspectorilor atât din Inspekția procurorilor, cât și a celor din Inspekția judiciară, nu a fost obiect al acestui exercițiu. Un inspector, cu competențe de a efectua verificări ale tuturor procurorilor, cu excepția Procurorului General, inclusiv a celor care au promovat exercițiile de pre-vetting și vetting, are un salariu brut cu doar 500 MDL mai mare ca a unui adjunct al procurorului teritorial neevaluat, cu o vechime în muncă de la 6 la 12 ani. Motivarea promovării acestei inițiative ar putea fi ancorată la exercițiul de evaluare a inspectorilor (n.a. – *procedură*

pendinte la Consiliul Superior al Procurorilor) or, un alt criteriu pentru a da viață acestei inițiative nu s-a identificat.

Pagina web

Pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor este instituit directoriul „Inspekția procurorilor”, cu următoarele subdirectorii: „Competența”, „Componența”, „Rapoarte de activitate”, „Planuri de activitate” și „Anunțuri”. Directoriul „Inspekția procurorilor” este actualizat la zi, persoanele interesate putând accesa informații utile despre activitatea și funcționarea inspectorilor și a Inspekției procurorilor, inclusiv putând accesa modele de sesizare a Inspekției procurorilor.

Instruiri

Urmare a completării Legii nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției cu articolul 32¹, a fost instituită obligația inspectorilor-judecători din cadrul Inspekției judiciare și a inspectorilor din cadrul Inspekției procurorilor să participe la programe de formare continuă, organizate de Institut, cu durata de cel puțin 40 de ore anual.

În context, în Planul calendaristic modular de formare continuă a personalului instanțelor judecătorești, consilierilor de probațiune, avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat, consultanților procurorilor, inspectorilor judecători din cadrul Inspekției judiciare și a inspectorilor din cadrul Inspekției procurorilor, pentru semestrul I al anului 2025⁷, pentru inspectori au fost programate și desfășurate următoarele instruiri:

MODULUL ACTIVITATEA INSPECTORILOR-JUDECĂTORI ȘI INSPECTORILOR DIN INSPEKȚIA PROCURORILOR			
№	Data	Tematica	Beneficiari
1	2 aprilie	<i>Curs de instruire: Comunicarea în situații de criză (Proiect Suport pentru reforma justiției în Republica Moldova)</i>	Toți inspectorii din Inspekția procurorilor
2	3 aprilie	<i>Seminar: Particularitățile examinării sesizărilor de către Inspekția Judiciară și Inspekția Procurorilor. Cercetarea disciplinară</i>	
3	23 aprilie	<i>Seminar: Scrierea și argumentarea juridică a actelor emise de Inspekția Judiciară și Inspekția Procurorilor</i>	
4	02 iunie	<i>Curs de instruire: Particularitățile susținerii cauzei disciplinare în fața organelor de autoadministrare și a CSJ</i>	

Având la bază discuțiile purtate cu administrația Institutului Național al Justiției, pentru anul 2026 inspectorilor din cadrul Inspekției procurorilor li s-a oferit posibilitatea de a beneficia de o gamă mai largă de instruiri, inclusiv să acceseze la instruirile specifice procurorilor.

⁷ Anexă nr.2 la Ordinul Directorului INJ nr. 3-25/G din 6 ianuarie 2025
Raport de activitate al Inspekției procurorilor pentru anul 2025

Unificarea practicilor Inspecției procurorilor

Cu sprijinul oferit de Asociația Barourilor Americane, Sucursala Illinois Chișinău (ABA ROLI Moldova), inspectorul-șef și consultanta Doina-Cezara Galan, împreună cu doamna expert din România, Tamara Manea, au elaborat un set de Ghiduri referitoare la încadrarea juridică a abaterilor disciplinare comise de către procurori.

Aceste Ghiduri au ca scop principal standardizarea și clarificarea procedurilor și principiilor aplicabile în cadrul răspunderii disciplinare ale procurorilor, având un caracter intern, destinat exclusiv inspectorilor. Ghidurile vizează întărirea coerenței și uniformității practicii disciplinare, având în vedere necesitatea unui cadru predictibil și transparent pentru evaluarea comportamentului profesional al procurorilor.

Versiunea finală a ghidurilor a fost aprobată la **25.06.2025**, urmărind furnizarea unui instrument eficient pentru îmbunătățirea calității activității Inspecției Procurorilor și a proceselor disciplinare din sistemul judiciar.

Totodată, prin declanșarea unor contestații de către Inspecția procurorilor, s-au conturat noi practici pe platforma de încadrare a abaterilor disciplinare în cazul concursului de abateri și, corespunzător, în partea ce ține de individualizarea sancțiunilor disciplinare și stabilirea sancțiunilor disciplinare finale în cazul concursului de abateri (a se vedea Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-389/2025 din 30.10.2025⁸).

O altă chestiune pusă, prin contestare, în fața Consiliului Superior al Procurorilor, a vizat situațiile în care, concomitent cu pronunțarea hotărârilor în materie disciplinară, s-a dispus evaluarea extraordinară a performanțelor procurorilor, în special în situația în care delictul disciplinar nu are conexiune cu exercitarea atribuțiilor procesuale. În virtutea soluției dictate de Consiliul Superior al Procurorilor, această dilemă a rămas neelucidată.

Concluzii

Analiza activității Inspecției procurorilor, pentru anul 2025, pe domeniile de activitate, relevă un volum considerabil și complex de muncă, caracterizat printr-un flux constant de sesizări, diversitatea soluțiilor adoptate și, deopotrivă, necesitatea gestionării concomitente a exercitării celorlalte competențe oferite prin actele normative.

Din perspectivă calitativă, activitatea de verificare a sesizărilor cu caracter disciplinar a scos în evidență mai multe problematice sistemice. O proporție semnificativă a sesizărilor este determinată de dezacordul autorilor cu soluțiile procurorilor, inclusiv în situații în care acestea au fost confirmate de instanțele de judecată. Acest fenomen indică o percepție eronată privind rolul și competențele Inspecției procurorilor și, în revistă, a situațiilor generatoare ale răspunderii disciplinare. De asemenea, persistă fenomenul plângerilor formale sau excesive și lipsite de substanță disciplinară.

⁸ https://csp.md/sites/default/files/2025-11/389_hot_contestatiile_ip_si_s_russu_vs_procuror_i_gherman_1.pdf

Pe de altă parte, numărul semnificativ de contestații examinate și respinse de Colegiul de disciplină și etică împotriva deciziilor Inspecției procurorilor, ulterior confirmate de Consiliul Superior al Procurorilor, indică asupra faptului că soluțiile adoptate de Inspecție sunt, în general, conforme cadrului legal și corect motivate.

Activitatea Inspecției procurorilor pe platforma Consiliului Superior al Procurorilor relevă un volum substanțial de muncă și o implicare constantă în procedurile de contestare a hotărârilor Colegiului de disciplină și etică. Procentul ridicat al subiectelor examinate, cu participarea inspectorilor – peste jumătate din totalul subiectelor analizate în anul 2025 – subliniază rolul central al Inspecției în arhitectura răspunderii disciplinare.

Prin actele de reacționare adresate altor autorități ale statului, Inspecția procurorilor și-a demonstrat capacitatea de a interveni dincolo de sfera strict disciplinară, atunci când faptele constatate indică posibile încălcări ale legii penale.

În ansamblu, activitatea Inspecției Procurorilor în anul 2025 s-a caracterizat printr-un nivel ridicat de implicare instituțională, o abordare coerentă a procedurilor disciplinare, precum și printr-un efort constant de asigurare a legalității, integrității și independenței corpului procurorilor, în condițiile unui deficit de personal, determinat de existența a patru unități vacante de inspector, ceea ce a impus gestionarea concomitentă a unui volum sporit de sesizări, proceduri disciplinare și activități de control, cu resurse umane limitate.

Multe dintre deficiențele semnalate în prezentul raport, pot fi depășite prin eforturi conjugate, nu în ultimul rând prin intervențiile Consiliului Superior al Procurorilor.

Priorități

Aferent perioadei anului 2026, Inspecția procurorilor își concentrează exercitarea competențelor pe următoarele priorități:

Activități realizate independent:

- continuarea procesului de analiză și unificare a practicilor în materie de investigare și calificare a abaterilor disciplinare;
- elaborarea unor ghiduri cu privire la efectuarea verificării organizatorice a activității procuraturilor/procurorilor;
- încheierea unui acord cu Procuratura Generală prin care să se obțină accesul autorizat la platforma „e-dosar”;
- extinderea cooperării la nivel internațional.

Activități realizate de/cu concursul Consiliului Superior al Procurorilor:

- completarea statelor de personal ale Inspecției procurorilor;
- participare în grupuri de lucru în vederea promovării modificărilor la cadrul legal, cu focus pe:
 - ✓ delimitarea clară și eficientizarea etapelor de investigare a abaterilor disciplinare;
 - ✓ analiza ocupării funcțiilor de inspector, în bază de concurs și de către procurorii în exercițiu, prin utilizarea institutului detașării;

- ✓ analiza chestiunii cu privire la posibilitatea ocupării, prin concurs, a unui număr mai mare de mandate de inspector, în condițiile introducerii procedurilor de evaluare periodică a inspectorilor;
- ✓ ajustarea salariilor inspectorilor.
- contribuție la implementarea sistemului „e-CSP”.

**Inspector - șef
al Inspecției procurorilor**

Mircea ROȘIORU